

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
๒๓ - ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๘
[ตอนที่ ๒ พังกรรมอย่างไรให้เข้าใจ]

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
๒๓ - ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๘
[ตอนที่ ๒ พังธรรมอย่างไรให้เข้าใจ]

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เช้าวันที่ ๒ ของการเดินทางมาสนทนารวมที่หาดใหญ่ของท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ และคณะวิทยากรของมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา ทางท่านเจ้าภาพได้พาคณะฯ ออกไปรับประทานอาหารเช้าที่ร้านอาหารภายนอกโรงแรม เป็นอาหารเช้าอดนิยมนของชาวหาดใหญ่ คือ ต้มข้าวและบักก๊าดเต้ (หมูตุ๋นยาจีน) ในวิกิพีเดีย บรรยายไว้ว่า "...บักก๊าดเต้ (อังกฤษ: Bak kut teh; Hokkien: 肉骨茶) เป็นน้ำแกงแบบจีนที่นิยมรับประทานในมาเลเซีย สิงคโปร์ จีน ไต้หวัน และบางเมืองในประเทศไทย เพื่อนบ้าน อย่างเช่น บาตัมในอินโดนีเซีย และอำเภอหาดใหญ่และภูเก็ตในไทย ชื่อบักก๊าดเต้ แปลตามตัวอักษรได้ว่า "กระดูกหมูและน้ำชา"

โดยทั่วไปจะประกอบด้วยซี่โครงหมู
อ่อนตุ๋นในน้ำต้มสมุนไพรและเครื่องเทศ
(ได้แก่ ใบยี่ห่วย กุ้งอบเชย กานพลู ดังกุย เมล็ด
ยี่ห่วย และกระเทียม) เป็นเวลาหลาย
ชั่วโมง อาจมีส่วนประกอบอื่นเพิ่มเติม
อย่างเครื่องในสัตว์เห็ดชนิดต่าง ๆ ผักกาด
เต้าหู้แข็ง หรือเต้าหู้ทอด และอาจมีสมุนไพรจีนอื่น ๆ เช่น yu zhu (เหง้าของ
Solomon's Seal) และ ju zhi (ผล buckthorn) ที่ทำให้น้ำแกงมีรสหวานมากขึ้นและ
เข้มข้นขึ้นเล็กน้อย ระหว่างปรุงจะเติมซี่โครงหมูและตำลงในน้ำแกง มีผักชีสับหรือหอม
เจียวเป็นเครื่องตกแต่ง..."

ได้เมตตากล่าวไว้โดยละเอียด มีความไพเราะเกื้อกูลแก่ทุก ๆ ท่านอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าจึง
ถอดความลงไว้ทั้งหมดโดยละเอียด ดังนี้

ท่านอาจารย์ :

สำหรับวันนี้ เป็นโอกาสสุดท้าย ที่จะได้สนทนาธรรมกับผู้ฟังที่สนใจที่หาดใหญ่ ก็เป็นโอกาสที่จะได้สนทนาจริง ๆ ทุกเรื่องของธรรมะที่ข้องใจ เพราะเหตุว่าการศึกษาธรรมะเพียงอ่านพระไตรปิฎกด้วยตนเอง หรือว่าฟังด้วยตนเอง จะรู้ได้โดยแต่ละคน "คิดเอง" ตามด้วย เพราะฉะนั้น ก็เป็นสิ่งซึ่ง "ไม่ตรง" เพราะเหตุว่าธรรมะเป็นเรื่องที่ละเอียดลึกซึ้ง ควรแก่การที่จะได้สนทนาเพื่อ "ความเข้าใจ" จริง ๆ

...เพราะฉะนั้น ที่ผ่านมาแล้ว ก็คือว่า พูดเรื่องธรรมะ โดยที่ว่า ไม่ว่าใครที่ไหนก็ตาม ถ้ายังไม่รู้ว่า ธรรมะ คือ สิ่งที่กำลังมีเดี๋ยวนี้ ไม่มีประโยชน์เลยที่จะไปอ่าน ไม่ว่าจะเป็นตำราที่เล่ม พระอภิธรรม พระสูตร พระวินัย แต่ไม่รู้ว่า

ธรรมะ คือ สิ่งที่กำลังมีเดี๋ยวนี้!!! ถ้าไม่เข้าใจอย่างนี้ จะไม่เข้าใจเลย ศึกษาไปเท่าไร ธรรมะอยู่ที่ไหน? ไม่เคยคิดเลยว่า สิ่งที่มีจริง ๆ นานแสนนานมาแล้ว พระผู้มีพระภาคฯ ทรงตรัสรู้ความจริง ให้รู้ว่า แม้เดี๋ยวนี้หรือเมื่อไหร่ก็ตาม ในอดีต และข้างหน้า ก็คือ สิ่งที่กำลังมี เดี่ยวนี้!!!!...

...ถ้าจะศึกษาธรรมะจริง ๆ เริ่มจากการที่รู้ว่า ธรรมะไม่ได้อยู่ที่หนังสือ แต่เดี๋ยวนี้ มีสิ่งที่มี แล้วไม่เคยรู้ความจริง แล้วใครจะให้เข้าใจได้? นอกจากพระธรรมที่ได้ทรงแสดงแล้ว

เพราะฉะนั้น การฟัง มีความเข้าใจเรื่องสิ่งที่มีจริง เพียงเท่านั้นไม่พอ เพราะเหตุว่า เป็นแค่ "ความคิด" แต่ว่า สิ่งนี้ก็เกิดดับ โดยที่ว่า ไม่ว่าจะกล่าวถึงสิ่งใดในพระไตรปิฎก มีเดี๋ยวนี้ เช่น "เห็น" มี "ชอบ" มี "โกรธ" มี "ผูกโกรธ" มี "ริษยา" มี "ความกตัญญา" มี ทุกอย่าง มี แต่ไม่เคยรู้ว่า ไม่ใช่เรา เป็น ธรรมะ!!!!...

...เพราะฉะนั้น แต่ละคำนี้ ต้องตรง ธรรมะ เป็นใครไม่ได้ ธรรมะ ต้องเป็น ธรรมะ ธรรมะแต่ละหนึ่ง มีปัจจัยเกิดขึ้น แล้วดับไป ใครไปหลงยึดถือ ว่าเป็นเรา นานแสนนาน มาแล้ว ก็ด้วย "ความไม่รู้" และจะไม่รู้แบบนี้ไปทุกชาติ ถ้าขณะที่กำลังฟัง ยังไม่เข้าใจว่า ธรรมะ คือ สิ่งที่กำลังมี เดียวนี้!!! แล้วก็ ทุกคำที่ได้ฟัง เป็นวาจาเท็จจะ จริงไหม? ที่จะกล่าวว่า เป็นสิ่งที่ควรรู้อย่างไร? เพราะ ขณะเห็น แล้วจะ ไปรู้อย่างอื่น และอย่างอื่นก็ยังไม่ปรากฏ แต่ว่า กำลังเห็น อย่างนี้ ถึงแม้ว่า จะฟังว่า "เห็น" เกิดแล้วก็ดับไป แต่ก็ยังมี "เห็น" ซึ่งเกิดดับสืบต่อ ทำให้สามารถที่จะรู้ความจริงได้ ว่า เป็นสิ่งที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ "ได้ยิน" เช่นเดียวกัน "คิดนึก" เช่นเดียวกัน สุข ทุกข์ เหตุการณ์ ทั้งหมด จะมีไม่ได้ ถ้าไม่มีสภาพธรรมะ ซึ่งเป็น "ธาตุรู้" เกิดขึ้น โดยไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใครเลย...

...และ "สภาพที่ไม่รู้" เดียวนี้ก็มี แต่ไม่เคยรู้ว่า แท้ที่จริง ก็
เป็นแค่ธรรมะ ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ ของตน เกิดแล้ว จะ
เป็นเรา จะเป็นเขา จะเป็นใคร ก็ไม่ได้!!! ทุกอย่าง "แข็ง"
คือต้องเป็น "แข็ง" "เสียง" ต้องเป็น "เสียง" "กลิ่น" ต้อง
เป็น "กลิ่น" ทุกอย่าง เป็นจริงแต่ละหนึ่ง ถึงแม้ว่าเราจะ
ให้เด็กโรงเรียน ได้ยิน ได้ฟัง เขาก็สามารถพิจารณา
เช่นเดียวกับผู้ใหญ่ได้!!!

ถ้าถามเขาว่า เดียวนี้มี "เห็น" ไหม? เขาก็ต้องตอบว่า "มี"
แล้วก็ คำพุทธธรรมดา ว่า "เห็น" ไม่เกิด จะมี "เห็น" ไหม?
ทุกคนก็ต้องตรง ตรงไปตรงมาที่สุด ก็ไม่มี และ "เห็น" ดับ
แล้ว แล้ว "เห็น" อยู่ที่ไหน? ก็ถามเขา ก็ค่อย ๆ คิด เหมือน
ทุกคน ไม่ว่าวัยไหน...

...อยู่ที่เรื่องที่ว่า ผู้ใหญ่ เป็นผู้นำเด็ก ไม่ใช่เกี่ยงให้เด็กไป
ศึกษา แล้วตัวเองก็ไม่รู้!!! แล้วเด็กจะเอาความรู้มาจาก
ไหน? ถ้าไม่ใช่มาจากผู้ใหญ่ที่รู้ ไม่ใช่ว่า จะไปหาจาก
เด็ก ๆ ด้วยกัน แต่ต้องผู้ใหญ่ตนเอง สังเกตดูตามบ้าน ซึ่ง
ผู้ปกครอง มารดา บิดา ญาติผู้ใหญ่ ท่านพังธรรมะ เด็ก
ฟัง ไม่จำเป็นต้องบังคับเขาเลย แต่เมื่อมีได้ยิน บ่อย ๆ ชิน
หู บางคนก็ถามว่า โสรัจฺจพพะ คืออะไร? เพราะ เขารู้ว่า
สิ่งที่ปรากฏทางตา "รูป" ปรากฏทางหู "เสียง" ปรากฏทาง
จมูก "กลิ่น" ปรากฏทางลิ้น "รส" และโสรัจฺจพพะ คืออะไร?

ได้ยินคำใหม่ เมื่อถาม เขาก็รู้ได้ ว่าหมายความว่าถึง สิ่ง
กระทบกาย แต่มันมีหลายอย่าง ไม่เหมือน หู กับ เสีย
ตา กับ สิ่งที่ปรากฏทางตา แต่ทางกาย "แข็ง" ก็มีปรากฏ
"เย็น" ก็มีปรากฏ "ร้อน" ก็มีปรากฏ "ตึง ไหว" ก็ปรากฏ ตั้ง
๓ รวมเรียกเสียหนึ่ง ว่า "ผัสสุปัพพะ" เพราะฉะนั้น เวลา
กระทบ ไม่ใช่พร้อมกันที่ปรากฏ แยกกันไม่ได้จริง แต่
ปรากฏทีละหนึ่ง เช่น ขณะที่ "ร้อน" ปรากฏ "แข็ง" ไม่
ปรากฏ เพราะฉะนั้น ก็เป็น โสรัสปะ...

...ด้วยเหตุนี้ เรามีคำอธิบาย ที่สามารถจะให้เด็ก เริ่ม
เข้าใจ สิ่งที่มีจริง ในชีวิตประจำวัน ไม่ต้องไปบีบคั้น ให้
เขาต้องศึกษามากมาย ให้เขาต้องมา ไม่สนใจแล้วก็มา
พยายามบังคับ แต่จากการที่ได้ยิน ได้ฟัง สิ่งที่มีจริง ให้
เขาได้คิดได้ไตร่ตรอง เขาเริ่มมีเหตุผล เริ่มเป็นคนละเอียด
เริ่มรู้จักประโยชน์ ที่เขาจะรู้จักสิ่งที่มี ว่าคนนั้นโกรธ เขา
เคยโกรธไหม? และโกรธเป็นใคร? และโกรธไม่ได้อยู่
ตลอดเวลา โกรธเกิดขึ้น และโกรธก็ดับไป ธรรมะ เป็น
ธรรมดา เพราะฉะนั้น ถ้ามีทางที่จะให้คนเข้าใจ ด้วยการ
ที่ผู้สอน เป็นผู้เข้าใจ คนอื่นก็สามารถที่จะเข้าใจได้...

...เรื่องที่น่าเป็นห่วง ก็คือ ความไม่รู้ แต่ ขณะใดที่ห่วง ขณะนั้นทุกข์ ต้องไม่ลืม ธรรมะ ไม่ใช่ว่า มุ่งมันให้คนอื่น ได้ยิน ได้ฟัง อยากให้เขาเป็นอย่างนี้ อยากให้โลกเป็นอย่างนี้ อยากให้รัฐบาลเป็นอย่างนี้ แต่ว่า ความหวังดี เป็นความหวังดี ขณะทีหวังดี ไม่ได้เดือดร้อน แต่ขณะที่ไม่เป็นไปตามทีหวังดี ก็ต้องไม่เดือดร้อน เพราะเหตุว่า รู้ว่า ธรรมะ เป็น ธรรมะ ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใครเลยทั้งสิ้น...

...ทุกคนที่ฟัง เพื่อให้มีความเข้าใจที่มั่นคงว่า "ไม่มีเรา" ที่หลงยึดถือว่า มีเรา มานานแสนนาน อีกไม่นาน ก็ไม่มี คนใหม่มาจากไหน? กรรมหนึ่ง ที่ได้ทำไว้แล้วในกรรมทั้งหลาย ซึ่งเลือกไม่ได้เลย เหมือนเกิดมาเป็นคนนี้ ชาตินี้ ไม่ได้เลือกมาก่อนจะเกิดเลย แต่ว่ามีปัจจัยที่เกิดแล้ว และเมื่อเกิดมาแล้ว แต่ละคนก็มีอัธยาศัยต่าง ๆ กัน คิดต่าง ๆ กัน พูดต่าง ๆ กัน นั่ง นอน ยืน เดิน ยังต่างกันเลย

แม้ขณะนี้ก็ได้!!! มาจากไหน? เป็นความละเอียดอย่าง
ยิ่งของจิตและเจตสิก ซึ่งละเอียดอย่างยิ่ง เกิดขึ้น นิยม
อย่างไร ก็ค่อย ๆ คล้อยไปอย่างนั้น!! อย่างคนอินเดีย ก็
นั่งขัดสมาธิ เป็นท่าที่สบายที่สุด คนไทยก็นั่งพับเพียบ
เมื่อยจัง! (หัวเราะ) ถ้านั่งนาน ๆ แต่ก็ เป็นสิ่งที่ทำกัน
จนกระทั่ง เป็นปกติ...

...เพราะฉะนั้น ทุกสิ่งทุกอย่าง ให้ทราบว่าเป็น "ไม่ใช่เรา" คำนี้
คือ "ทั้งหมด" ของธรรมะ ที่ทรงแสดง ไม่ว่าจะเป็นโดยนัย
หลากหลาย มากมายลึกเท่าไร โดยพระอรหันตสัมมา
สัมพุทธเจ้าในอดีต และพระองค์นี้ และพระองค์ต่อไป
ข้างหน้า ก็กล่าวถึงสิ่งที่มี ตามปกติ แต่ว่า เป็นความ
เข้าใจขึ้น จะเข้าใจทันทีไม่ได้ เพราะแม้แต่พระโพธิสัตว์
ทรงบำเพ็ญพระบารมี นานเท่าไร แล้วใคร? ช่างคิดว่า
จะเป็นพระโสดาบันชาตินี้ จะเป็นพระอรหันตชาตินี้ จะได้
ปัญญาที่เป็นวิปัสสนาญาณชาตินี้ ขึ้นนั้น ขึ้นนี้ ก็คือ ไม่
เข้าใจธรรมะ ซึ่งเป็นเรื่อง "ละ"...

...เห็นไหม? ตรงกันข้ามกับชาวโลก!!! ชาวโลก เมื่อไหร่ที่ "ต้องการ" ให้รู้ว่า ขณะนั้น "ชาวโลก" ไม่ว่าจะต้องการอะไรทั้งสิ้น เรื่องใดทั้งสิ้น ขณะนั้นแหละ "ชาวโลก" แต่ว่า ถ้าได้ฟังธรรมะแล้ว "เริ่มรู้จัก" พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า "โลก" ที่เคยเป็น "สัตว์บุคคล เรื่องราวต่าง ๆ" ซึ่งเพียงดูมีความสำคัญเหลือเกิน อยากจะแก้ไขอย่างนี้ อยากจะทำอย่างนั้น แล้วได้ไหม? แค่ว่า "เห็น" สิ ใครทำเห็นได้? ทำ "ได้ยิน" หน่อย ใครทำได้ แค่นี้ทำไม่ได้ แล้วจะไปทำอะไรงี้เกินวิสัย เพราะเหตุว่า ธรรมะทั้งหลาย เป็นอนัตตา ลืมไม่ได้เลย!!!...

...เพราะฉะนั้น ถ้ามีความเข้าใจอย่างนี้ มีความหวังดีกับทุกคน เพราะเหตุว่า จริง ๆ แล้ว ความหวังดีแท้จริง ไม่จำกัด ไม่ใช่ว่า หวังดีกับคนในครอบครัว เมื่อไหร่ที่เราน้องเรา จะได้เข้าใจธรรมะ เขายังไม่สนใจธรรมะเลย มีพี่น้องสัก ๕ คน สนใจเสีย ๒ คน แล้วอีก ๓ คน เมื่อไหร่เขาจะสนใจธรรมะ นี่คือ "ความหวังใย"...

...ถ้าเป็น "ความหวังดี" ก็คือว่า ธรรมะ ไม่ใช่สำหรับ พี่เรา น้องเรา แต่สำหรับ "ทุกคน" ใช่ไหม? และทุกคนที่สะสมมา ที่มีปัจจัยที่จะ ได้ยิน ได้ฟัง ไม่ต้องเรียกร้องเลย เขาต้องมีชีวิตที่ผันมาสู่การที่จะได้ฟังธรรมะ เพราะมีเหตุ ที่ได้กระทำแล้ว ที่จะทำให้สนใจ ที่จะเข้าใจธรรมะ ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนในโลก หรือแม้แต่ที่เทวโลก พรหมโลก ก็ตามแต่ แต่ละหนึ่ง เป็น แต่ละหนึ่ง จริง ๆ

เราก็มีความหวังดี ที่จะให้แต่ละหนึ่ง ดีขึ้น แล้วก็เข้าใจธรรมะด้วย ก็พยายามทำทุกอย่าง ในชีวิตที่เกิดขึ้นแล้วกันทุกคน ที่จะรักษาจิตของตัวเอง แก่ไขตัวเอง ไม่ใช่เพียรให้คนอื่นเขาดี แล้วเราเป็นทุกข์มาก เมื่อไหร่เขาจะเป็นอย่างที่เราต้องการ นั่นก็คือว่า ไม่ได้รักษาใจของตนเองเลย มุ่งคิดแต่จะให้เขาดี แล้วก็มาเป็นทุกข์ที่เขาไม่ดี นี่คือ ไม่ถูก แล้วก็ ไม่ตรง แล้วก็ ไม่เข้าใจธรรมะ กล่าวได้เลย ใครคิดอย่างนี้ไม่เข้าใจธรรมะ เพราะคิดว่าธรรมะเป็นอัตตา เป็นสิ่งที่ใครจะไปพยายามจัดแจง ขวนขวายได้ แต่จริง ๆ แล้ว "จิต" แม้ของตัวเอง ทำอะไรได้? แล้วจะไปทำจิตคนอื่นได้หรือ?...

...เพราะฉะนั้น จิตหนึ่ง เมื่อมีโอกาสได้ฟังธรรมะเข้าใจ
ขึ้น ขณะนั้น ธรรมะนั้นแหละรักษาจิตนั้น จะเอายาอื่นมา
ไม่มีทางเลย แต่ก่อนอื่น ขอให้ทราบว่า ใครจะเป็นคนดี
สักเท่าไรก็ตาม ถ้าไม่เข้าใจธรรมะ ดีไม่พอ!!! จำได้เลย
ดีเท่าไรก็ยังไม่พอ!!! ถ้าเข้าใจอย่างนี้ จะเป็นคนดีขึ้น
ไหม? แต่ถ้าคิดว่า เราดีกว่าเขา หรือว่า เขาดีกว่าเรา แล้ว
จะพอได้อย่างไร? ไซ้ไหม? ก็ยังเป็นความไม่ดีอยู่...

...ธรรมะ เป็นเรื่องละเอียด เป็นเรื่องที่ขัดเกลา เพราะเหตุ
ว่า กิเลสนี้ ประมาณไม่ได้ หลับตานึกเท่าไร ก็คิดถึง
จักรวาลก็แล้วกัน ว่ามากอย่างนั้น แล้วจะดับหมด ได้
อย่างไร? และถ้าไม่เริ่มวันนี้ เดี่ยวนี้!! แล้วเมื่อไหร่ จะมี
ปัจจัยที่จะเริ่ม เพราะว่าอะไร? ก็สะสมอกุศลต่อไป
มากมายมหาศาล มากกว่าที่จะละวันนี้เสียด้วยซ้ำ เพราะ
เหตุว่า มีเพิ่มเข้ามาอีก

ด้วยเหตุนี้ ธรรมะของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า มี
ค่าที่ประมาณไม่ได้เลย เพราะเหตุว่า เมื่อได้ยิน ได้ฟัง
แล้ว เป็นเหตุให้เกิดความเห็นถูกต้อง และเป็นประโยชน์

จริง ๆ เพราะเริ่มเห็นอกุศล โดยเฉพาะของตนเอง ใครจะ
 แก่ให้เรา? ไม่มีทางเลย แต่ความเข้าใจธรรมะ เห็นว่าไร้
 สาระใหม่? ถ้ายังคงไม่รู้!! แล้วก็เป็นไปตามโลกะ โทสะ
 หรืออะไรก็ตาม ที่สะสมมา ที่จะไม่สนใจ ที่จะรักษาจิต ที่
 จะฟังธรรมะ ซึ่งมีค่า เพราะเหตุว่า ไม่รู้ว่าจะได้ฟังธรรมะ
 ต่อไปอีกนานเท่าไร ใครจะรู้?...

..."ทุกคำ" ที่ได้ฟัง ประโยชน์มหาศาลจริง ๆ ที่จะรู้ว่า "เพื่อ
 ใคร?" พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงบำเพ็ญพระ
 บารมี นานเท่าไร แต่ละพระชาติ ชนติว่าที่ตาบส ชาติ
 นั้นก็ใครทนได้ แต่ถ้าไม่ทนถึงอย่างนั้น จะสามารถรู้
 สภาพธรรมตามความเป็นจริงได้ไหม? ถ้ายังคงเห็นแก่
 ตัว หรือว่า เห็นแก่ความสุขของตัวเอง ไม่รู้ว่ แท้ที่จริง
 ขณะนั้นก็เป็นอกุศลธรรม ไม่ใช่เรา แต่จิตที่มีอกุศลธรรม
 นั้น ๆ ก็สะสมไปมากมายมหาศาลเพิ่มไปอีก

เพราะฉะนั้น การฟังธรรมะโดยความเป็นผู้ละเอียด แล้ว
 ไม่ลืมว่า "เพื่อละ" แต่ถ้าเพื่อได้ ผิดทันที "ชาวโลก" อีก
 แล้ว!! กลับจากการฟังธรรมะ มาเป็นชาวโลก เดียวก็เป็น
 ชาวโลก แล้วเมื่อไหร่จะเข้าใจธรรมะพอที่จะรู้ว่า "โลกที่
 ไม่รู้ความจริง" กับ "ความจริงที่สามารถเข้าใจโลก" ที่เคย
 เป็นโลก ที่เคยไม่รู้มาก่อน ถูกต้องกว่ากัน แล้วก็เป็น
 ประโยชน์มหาศาล...

...มิฉะนั้นแล้ว ถอยกลับไปแสนโกฏิกัป เป็นใคร? อยู่ที่ไหน? ก็ไม่รู้ ทีละหนึ่งขณะจิต ที่เกิดดับสืบท่อ มาจนถึงวันนี้ แล้วก็ต่อไปอีก ทีละหนึ่งขณะจิต ต่อไปอีก อีกแสนโกฏิกัป หรือเท่าไร? ก็แล้วแต่ว่า ยังมีปัจจัยที่จะทำให้เกิด โดยไม่รู้เลยว่า เมื่อวานนี้หมดแล้ว ใช่ไหม? หายไปไหนหมด? น่าจะเหลือไว้บ้าง ไม่มีสักขณะเดียว ไม่ว่าจะป็นนามธรรม หรือรูปธรรม แต่ขณะนี้ หายไปหรือเปล่า? ไม่รู้ เหมือนเมื่อวานนี้เลย ค่อย ๆ หายไป หมดไป ดับไป ทีละหนึ่งขณะ เดียวนี้ก็ค่อย ๆ หมดไป ดับไป ทีละหนึ่งขณะ จนถึงพຼ່ງนี้ อ้อ! เมื่อวานนี้ไม่เหลือแล้ว!! ก็เดี๋ยวนี้ ยังเป็นวันนี้อยู่ ยังไม่ใช่เมื่อวานนี้ แต่ความจริง เหมือนกันทุกขณะ!!!...

...เพราะฉะนั้น การฟังพระธรรม ด้วยความเคารพอย่าง ยิ่ง "จิรกาลภาวนา" เป็นการอบรมที่ยาวนาน เพราะว่า ต้องเป็นความเห็นถูกต้องของตนเอง ที่ขณะที่ฟัง เริ่มรู้ว่่า เข้าใจอะไรขึ้น? ตรงที่สุด ชั้นฟัง ยังไม่ใช่การประจักษ์แจ้ง

อย่างที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้และทรงแสดง
ความละเอียดของสิ่งที่มีในขณะนี้ ซึ่งกำลังเกิดดับ แต่
เมื่อเป็นความจริง วันหนึ่ง ไม่ต้องคิดเลย เมื่อไหร่ อยู่มา
นานเท่าไรแล้ว เพราะฉะนั้น วันหนึ่งข้างหน้า ก็สามารถ
ที่จะรู้ความจริงนี้ได้ แน่แน่นอน!!! ด้วยการที่เข้าใจถูกต้อง
"ละ" ไม่ใช่ "ติดข้อง" ค่อย ๆ ละ เป็นหนทางที่จะทำให้
สามารถดับกิเลสได้หมด เพราะเหตุว่า กิเลสมีมาก...

...ความหวังดี เป็น ความหวังดี แต่ไม่เดือดร้อนเลย!!!
เพราะรู้จักธรรมะว่า ธรรมะ ต้องเป็นไป ตามธรรมะ ต่อให้
จะหวังดีกัน ๑๐ คน ๒๐ คน ร้อยคน แต่ธาตุทั้งหลาย ก็
ต้องเป็นไปตามธาตุที่ได้สะสมมาอย่างนั้น ที่จะเป็นอย่าง
นั้น ส่วนใดที่ดี ส่วนนั้นก็สะสมสำหรับธาตุนั้น จิตนั้น
ส่วนใดที่ไม่ดี ก็สะสมไป แต่ละจิต ก็เหมือนกันทั้งนั้น

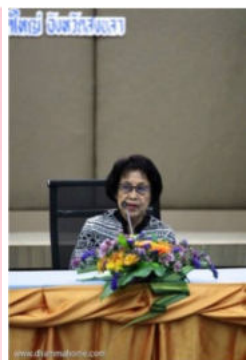
เพราะฉะนั้น พบกัน เป็นมิตรที่หวังดีจริง ๆ ไม่หวังร้าย
เลย ไม่ว่าในเรื่องใดทั้งสิ้น เพราะว่า แล้วก็จากกัน เท่า
นั่นเอง!!!...แล้วก็จากกัน เท่านั้นเอง...ไม่มีอะไรมากกว่านี้
เลย แต่ละภพ แต่ละชาติ!!!...

...เพราะฉะนั้น ก็เป็นโอกาสที่จะได้เป็นคนดี ด้วยการ
เข้าใจพระธรรม แล้วก็สะสมความเห็นถูก เพื่อที่จะขัด
เกลาจิต คนฉลาด เห็นโทษ ขัดเกลาเลย ไม่รอ!!! พຼ່ງนี้
ขัดดีไหม? พຼ່ງนี้ขัดเกลาดีไหม? ซ้ำไปแล้ว!! เพิ่มกิเลสอีก
ตั้งเท่าไร ในวันนี้

ทุกขณะ เป็นขณะที่มีค่าจริง ๆ ถ้าได้เข้าใจว่า ประโยชน์
อยู่ที่แต่ละขณะ ซึ่งมีโอกาสได้เกิดเป็นมนุษย์ มีโอกาสได้
ฟังพระธรรม มีโอกาสได้รู้จักยา ที่จะรักษาโรคของจิต ซึ่ง
มากยิ่งขึ้นกว่าที่เขากำลังหวั่นกลัวกัน!!! นั่นคือ ภายนอก แต่
สิ่งที่อยู่ข้างในแท้ ๆ อะไรจะขัดเกลาได้? นอกจากพระ
ธรรม ที่เกิดจากความเข้าใจ "เพื่อละ" ต้องไม่ลืมคำนี้!!!!...

...เพราะว่า ต่อไปก็จะเห็นโลภะ คอยแทรกเข้ามา จนกว่า
มรรคจิตจะเกิด สามารถที่จะติดตามไปได้ ถึงอย่างนั้น!!!
เพราะว่าได้สะสมมามาก แล้วก็ละเอียดยขึ้นด้วย ต้องเป็น

ปัญญา ความเห็นที่ถูกต้อง อย่างมั่นคง ที่จะรู้ว่า "ผิด" ถ้า "ติด" แม้เพียงเล็กน้อย!!! ก็คือ ขณะนั้น ไม่ใช่ความเข้าใจ ธรรมะ เพราะว่า เข้าใจธรรมะเมื่อไหร่ ขณะนั้น ไม่ติดข้อง!! แต่ก็ค่อย ๆ ละความไม่รู้ และความติดข้อง ซึ่งเป็นสมุทัย ความติดข้องทั้งวัน ตั้งแต่เข้ามา เท้าไหร่แล้ว? มองไม่เห็นเลย...

...เพราะฉะนั้น ยากกว่า ไซ้ไหม? ที่จะพยายามไปเป็นตัวตนที่ว่า นั่งหน่อยหนึ่ง เดินหน่อยหนึ่ง นั่งเฉย ๆ ไปแล้วก็จะละกิเลสได้ ไม่ใช่คำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า!!!

แต่ทรงแสดงพระธรรม ละเอียดยิ่งขึ้น โดยประการทั้งปวง ที่จะให้เกิดความเข้าใจ เพราะฉะนั้น ผู้ที่รู้จักประโยชน์ในการฟังธรรมะ "ไม่คิดเอง" ฟังคำใด ไตร่ตรองคำนั้น แต่เท่าที่สังเกต ฟังธรรมะ ด้วยความเป็นเรา ไม่ถูกต้อง!!! เราฟัง เราสงสัยตรงนี้ เลยกลายเป็นคน "คิดธรรมะ" แทนที่จะพิจารณา ไตร่ตรองธรรมะ ทำไมตรงนี้เป็นอย่างนั้น ทำไมพระพุทธรูปเจ้าทรงทราบว่าคนนี้ ถ้านั่งต่อไป เขาจะได้ถึงการเป็นพระโสดาบัน เพราะสามารถที่จะประจักษ์ ถึงปัญญาที่ได้สะสมมา แต่เมื่อยังไม่ถึงเวลาที่จะเกิด ปัญญานั้นก็ถูกปกปิดไว้ ด้วยความเป็นปกติของชีวิต ซึ่งเป็นไปตามเหตุปัจจัยที่สะสมมา ที่จะเกิดขึ้น ใน

แต่ละชาติ เขาก็สงสัย ทำไมพระพุทธเจ้าไม่ตรัสบอกให้
เขาอยู่ เขาก็จะได้เป็นพระโสดาบัน นี่คิด!! คิดธรรมะ!!!
ไม่ได้เข้าใจธรรมะ!!!...

...ฟังธรรมะ แล้วคิดธรรมะ มีประโยชน์อะไร? ทำไมไม่ฟัง
แล้วเข้าใจว่า ปัญญาของเราแค่นี้ ฟังแค่นี้ ก็อีกนานไหม?
กว่าจะเข้าใจ จนกระทั่งสามารถที่จะ เริ่มรู้ และเข้าใจ สิ่ง
ที่ได้ยิน ได้ฟัง "ตรง" เห็น กำลังรู้ตรง "เห็น" ไม่คิดเรื่องอื่น
เลย!!! แต่ไม่ใช่ด้วยความเป็นเรา ยากไหม?...

เพราะฉะนั้น ก็มีการส่งเสริมสนับสนุนโลกะ ให้ทำอย่างนี้
จะได้รู้เร็ว ให้ทำอย่างนั้น เป็นทางลัด ทางผิด!!! เพราะ
เหตุว่า ไม่ใช่ทางของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งเป็นผู้ที่ทรง
ประจักษ์ว่า กิเลสมาก และเป็นนามธรรม หนทางอื่นไม่มี
เลย!!! นอกจาก มรรคมีองค์ ๘ ซึ่งเริ่มด้วย "ความเห็นถูก"
ตั้งแต่ขั้นการฟัง ปริยัติ ฟังแล้ว อย่าคิดว่าจะไม่เปลี่ยน
เป็นอื่น ฟังแล้วยังเปลี่ยนได้ โลกะพาไปได้หมดเลย มี
โอกาสเมื่อไหร่ก็พาไป!!...

...ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี ท่านมีมิตรสหาย ๕๐๐ คน
นับถือลัทธิอื่น ท่านก็พาไปเฝ้าพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้
ฟังพระธรรม มีศรัทธา ท่านบำรุงพระพุทธรูปศาสนา
ตลอดเวลาที่พระพุทธรูปประทับอยู่ แต่พอพระพุทธรูป
เสด็จจาริกไปสู่ที่อื่น สหายของท่านอนาถบิณฑิกะ ก็กลับ
ไปหาครูอาจารย์เดิม พอพระพุทธรูปเสด็จกลับมา ก็กลับ
มาอีก แต่ว่า ได้รู้แจ้งอริยสัจธรรม เป็นพระโสดาบัน ใครก็
ใคร่ ไม่ใช่เราใช่ไหม? แต่ละหนึ่ง แต่ละหนึ่ง ต้องเป็นผู้ที่
รู้จักตัวเอง ชัดเกล้าตัวเอง ไม่ใช่ไปจำแบบคนนั้นมา
พระพุทธรูปประทับนั่ง ทำสมาธิได้ต้นโพธิ์ ก็จะไปนั่งได้
ต้นโพธิ์ ทำสมาธิ จะได้รู้ความจริง ไร้สาระ!!! แล้วก็ไม่ใช่
คำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะไม่มีเหตุผลอะไร
เลยทั้งสิ้น ไม่มีแม้แต่ว่า ปัญญา รู้อะไร?

...เดี๋ยวนี้ กำลังมีสิ่งที่ปรากฏ ปัญญาารู้ได้ไหม? อวิชชา รู้ไม่ได้แน่!! อกุศลธรรมทั้งหลาย ก็รู้ไม่ได้ แม้สติ ก็ไม่สามารถจะรู้ได้ ต้องเป็นหน้าที่ของปัญญาเจตสิก เท่านั้น แต่ว่าปัญญาเจตสิกจะเกิดตามลำพังไม่ได้เลย จะต้องมีสภาพนามธรรม ซึ่งเกิดพร้อมกัน ทั้งฝ่ายดี จะไปเกิดกับฝ่ายไม่ดี ไม่ได้ อกุศลเจตสิก จะไปเกิดกับกุศลเจตสิกไม่ได้ กุศลเจตสิกก็จะไปเกิดกับอกุศลเจตสิก ไม่ได้

เพราะฉะนั้น ธรรมะฝ่ายดี กว่าที่จะเกิดพร้อมกัน เป็นกุศลหนึ่งขณะ คิดดู อย่างน้อย ๑๙ โสภณเจตสิก ขาดไม่ได้เลยสักหนึ่ง ไม่ใช่เราเลย เดี่ยวนี้เอง!!! ทั้งหมด เป็นจิต เจตสิก ซึ่งถูกปิดบังไว้ นานแสนนาน การฟังพระธรรมค่อย ๆ เข้าใจขึ้น ค่อย ๆ เริ่มเผย เปิดสิ่งที่ปกปิดไว้ให้เห็นตามความเป็นจริงว่า "ไม่ใช่เรา" แต่ว่าละเอียดมาก เพราะว่า อยู่ในความมืดมานานแสนนาน มืดสนิท...

...เพราะฉะนั้น กว่าพระธรรมที่ได้ฟังแล้ว จะเริ่มทำให้สิ่งที่กำลังมืดอยู่ขณะนี้ ไม่ปรากฏเลย ค่อย ๆ ปรากฏ ด้วยความเข้าใจที่ถูกต้อง เพราะเหตุว่า ขณะนี้ไม่ใช่เราที่เห็น ไม่ใช่เราที่คิด แล้ว "คิด" เป็นอย่างไร? "เห็น" เป็นอย่างไร? อยู่ในความมืดหรือยัง? หรือว่า ยังอยู่ต่อไป เพราะเหตุว่าความเข้าใจยังไม่พอ เป็นผู้ตรงที่สุด!! จึงจะได้สัจจากพระธรรม...

...ต้องประกอบด้วยบารมี ธรรมะ ที่จะทำให้ จากฝั่งของ
กิเลส ค่อย ๆ ไปถึงฝั่งที่ดับกิเลสได้ จะขาดบารมีสักอย่าง
ก็ไม่ได้ นี่เป็นเหตุที่ "ขาดการฟังพระธรรมไม่ได้" แต่ "ไม่
ควรคิดเอง" ไม่จำเป็นเลยที่จะต้องไปคิดอะไร ที่ไม่มี ที่ไม่
อยู่ในพระไตรปิฎก แล้วก็ไปนั่งเฝหา ค้นหาแต่ละคำ
เพิ่มเติมว่า เป็นอย่างนี้หรือเปล่า เป็นอย่างนั้นหรือเปล่า
เป็นใครคะ? เสียเวลาไหม? คิดอย่างไร? แล้วคิดได้หรือ
เปล่า? แล้วรู้หรือเปล่าว่า ที่คิดนั้นนะ ถูกหรือผิด? คิดไป
ทางไหนก็ตันทั้งนั้น เพราะยังไปอืดยาวไกล ที่จะรู้ความ
จริงของสิ่งที่มีจริง ที่กำลังได้ฟัง!!...

...เพราะฉะนั้น แม้แต่การที่จะเริ่มต้นเป็นผู้ฟัง ก็ต้องเป็นผู้
ตรง ที่จะรู้ว่าสาระที่จะได้จากพระธรรม ก็คือ "ไม่ได้ฟังคน
อื่น แล้วก็ได้" "คิดเอง" ด้วย แต่ว่า มี "คำ" ที่สามารถที่
จะให้เข้าใจแต่ละคำ เมื่อเข้าใจแล้ว ลืกลงไปทุกครั้ง
จนกว่าจะถึงธรรมะที่กำลังเป็นอยู่ ในขณะนี้!! โดยสภาพ
ที่ไม่ใช่ตัวตน ไม่ใช่เรา และ ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชา
ของเรา!!!...

...ก็อนุโมทนาคะ ในบุญกุศลที่ได้สะสมมา ที่มีโอกาส
ได้ฟังธรรมะ ได้พบกัน ทุกท่าน ทุกคน แล้วก็ ต่างก็เป็น
มิตรที่แท้จริงของทุกคน เพราะว่า ทุกคนก็เห็นโทษ ของ
อกุศล แล้วก็รู้ว่า กุศลเท่านั้น ที่เป็นสิ่งซึ่ง ไม่เป็นโทษใด ๆ
เลยทั้งสิ้น แล้วถ้าไม่เริ่มขัดเกลาววันนี้ จะรอเมื่อไหร่?
เสียดายเวลานะคะ ถ้าจะไม่ใช่แต่ละวัน แต่ละขณะ!!!!...

...ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา...

...เมื่อเข้าใจแล้ว ลืกลงไปทุกครั้ง จนกว่าจะถึงธรรมะที่กำลังเป็นอยู่ ในขณะนี้!!

โดยสภาพที่ไม่ใช่ตัวตน ไม่ใช่เรา และ ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของเรา!!!...

กราบทำบุญบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขอบพระคุณและขออนุโมทนาในกุศลศรัทธาของคุณพนิดา มิตรปวงชน
คุณอมรวิไล มิตรปวงชน คุณจิรัฐ ศรีวัชรเมธี
และ สมาชิกชมรมบ้านธัมมะหาดใหญ่ทุกท่าน
และขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุก ๆ ท่านครับ

